

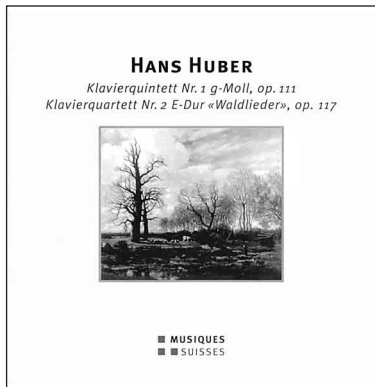
## CD's

**A**FKOMSTIG zijn uit een klein land zoals Zwitserland is voor een componist vaak geen voordeel. Hans Huber (1852-1921) moest zich immers bewijzen in een tijd dat vooral de Duitse en Russische muziek bon ton was. Na conservatoriumstudies in Leipzig bleef hij haast zijn hele leven actief in het Zwitserse Basel, waar hij later ook conservatoriumdirecteur werd. Hij schreef acht symfonieën, vijf opera's en heel wat concerto's. Helemaal in het spoor van de negentiende-eeuwse geestdrift voor heimat en nationalisme, is zijn eerste symfonie gewijd aan Wilhelm Tell. Wat betreft zijn muziek valt hij dus ergens tussen Brahms en Sibelius te situeren.

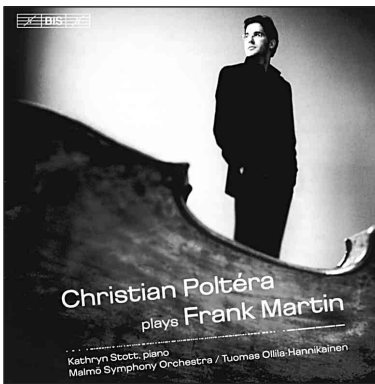
Het Aura Quartett bestaat uit leden van het symfonieorkest van Basel. Violiste Hiroko Suzuki is de *Konzertmeisterin*, Roger Pyne eerste viool, Christian Vaucher de altviool en Conrad Wyss is de cellist met dienst. Van dit internationale en goed op elkaar ingespeelde kwartet gaat een bijzondere uitstraling uit, die misschien meer merkbaar is bij live-uitvoeringen dan bij een opname. Met hun vertolking van Hubers eerste vioolkwartet (opus 111), met Hans Jörg Fink aan het klavier, en van het pianokwartet *Waldlieder* (opus 117) gooien ze echter hoge ogen.

Hier horen we intensieve, volle maar sonore klanken, virtuoos spel en met een doordachte interpretatie zetten zij deze niet zo makkelijke werken op de kaart. Het Aurakwartet zoekt bovendien de platgetreden paden niet op, maar heeft met de Hubervertolking een interessante componist aan de vergetelheid ontrukkt. (JC)

**Hans Huber, Quintett nr. 1, op. 111. Quartett op. 117, reeks Musiques Suisses, MGB (distributie Codaex), CD 6257, 20,40 euro.**



**H**UBERS 'opvolger', Frank Martin (1890-1974), was een rusteloze zwerver die zowat overal en nergens thuis was, wat ook al niet zo bevorderlijk mag genoemd worden voor de rustige uitbouw van een carrière. De componist zou zich na de oorlog definitief in Nederland vestigen, wat hem de eeuwige dankbaarheid van Maarten t'Hart op de Nederlandse klassieke zender Radio4.NL zou opleveren, maar internationaal brak hij niet door.



Deze bijzonder getalenteerde 'Nederzwitser' toonde zich ook in zijn nieuwe vaderland zeer ijverig. Eind jaren 1940 schreef hij voor de de Roemeense sterpianist Dinu Lipattu een aantal prachtige, zij het aartsmoeilijke klavierpreludes. Helaas overleed Lipattu te vroeg om ze in première te brengen. Daarom is deze cd met de pianist Christian Poltéra ook zo interessant.

We ontdekken hoe Frank Martin duivels goed op de hoogte is van de modernistische twaalftonentechniek van Arnold Schönberg. Tegelijk volgt hij diens gestrengheid niet naar de letter. Hij blijft met het hart zoeken naar de mooie klankharmonieën uit zijn jeugd. Zijn eigenlijke leermeester, die hem op het spoor zette van de absolute, welhaast wiskundige muziek, die toch mooi en natuurlijk klinkt, is niemand minder dan Johann Sebastian Bach. Geen wonder dus dat Martin in zijn acht preludes verwijzingen binnenloodst naar de naam B-A-C-H.

Naast deze pianostukken wordt op deze cd ook de ballade voor cello en klavier uitgevoerd, waarover de componist zelf zei dat het ook als concertino of concertdeel te bestempelen is. Zelf zag Martin het als een fantasie waarin het verhalende en het lyrische elkaar goed in evenwicht houden. Feit is dat in dit werk de cello van Christian Poltéra bijzonder mooi opvalt.

Merkwaardig is ook het driedelige concert voor cello en orkest uit 1966, dat zijn eerste opvoering mocht beleven met de legendarische Pierre Fournier als solist. Ook hier merken we dat Martin geen droge theoreticus wilde zijn die zich vastbeet in een strakke techniek. De ritmiek gaat van een traag vloeiende inzet naar een supersnelle dansvorm. En er zijn ook momenten waarop jazzy invloeden merkbaar worden. Het Symfonieorkest van Malmö laat zich kennen als een heel degelijk orkest, zoals we trouwens vaker mogen vaststellen in de Scandinavische landen.

**Frank Martin, Cello Concerto etc., door Christian Poltéra (cello) met het Malmö Symphonica Orchestra en Kathryn Stott (piano), onder de algemene leiding van Tuomas Ollila-Hannikainen, BIS-CD 1637, distributie Codaex, 18,40 euro.**

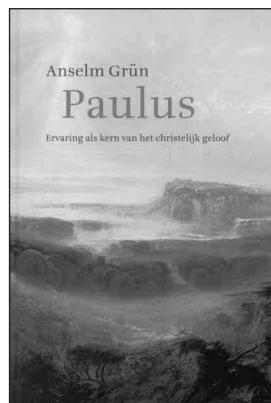
Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website [www.kerknet.be](http://www.kerknet.be).

## 900 VRAGEN VOOR WINTERDAGEN

**W**ELK getal krijg je, als je de postnummers van Leuven en Gent bij elkaar optelt? Wat levert een pyrotechnicus bij grote feesten? Waarvoor is iemand bang die aan kynofobie lijdt? In veertien jaar tijd, en in meer dan drieduizend afleveringen van het VRT één-programma *Blokken*, werden meer dan honderdduizend vragen gesteld. Een selectie daaruit wordt voor de gelegenheid voorgesteld in *Het nieuwe Blokkenquizboek*.

Dertig reeksen met dertig vragen bevat het boek, ideaal voor een korte quiz met familie of vrienden. Bij een groot deel van de vragen is het antwoord aangevuld met een korte uitleg. Bovendien voegden de samenstellers ook een aantal lijsten toe, waarvan ze vinden dat de echte quizfanaat ze in het hoofd moet hebben zitten. Van de vrouwen van Hendrik VIII over de winnaars van de Gouden Schoen tot de James Bondfilms – naast de fragmentarische weetjes die je uit de vragen opsteekt, kun je je met het quizboek ook grote brokken kennis eigen maken. Van presentator Ben Crabbé's veelvuldige verwijzingen naar *Kerk+Leven* op het scherm vonden we in het boek helaas nog niets terug. (JVH)

**René Bijmens & Kris Soret, Het nieuwe Blokkenquizboek, Uitgeverij Van Halewyck, Leuven, 2008, 17,50 euro, ISBN 978 90 5617 896 3.**



## PAULUS' ERVARINGEN

**M**ENIG religieuze auteur wil graag een eigen bijdrage leveren aan het lopende Paulusjaar. In het lijstje van boeken over de dertiende apostel mag dan ook de Duitse monnik/bestsellerauteur Anselm Grün niet ontbreken. Na een beschrijving van de wereld waarin Paulus leefde ontwikkelt de auteur een eigen kijk op zes ervaringen van de apostel. Hoe ontdekte Paulus wie Christus is, en welke boodschap wilde Hij ook aan Paulus duidelijk maken?

Na een beschrijving van de ervaringen volgen enkele meer concrete stellingen die aan Paulus worden toegeschreven en waarop Grün soms in de ik-vorm zijn kijk geeft. Zo benadrukt hij dat vrouwen voor Paulus even profetisch spraken als mannen. Ook ervaart Grün de apostel als een zeer emotioneel mens, maar

tegelijk waarschuwt hij ervoor Paulus' woorden niet te verabsoluteren. Zijn besluit is dat Paulus verkondigt dat de verzoenende liefde van God het eigen hart moet bereiken. Maar hij geeft ook toe dat een mens met de figuur en de geschriften van Paulus nooit klaar is. (TH)

**Anselm Grün, Paulus. Ervaring als kern van het christelijk geloof, Ten Have, Kampen, 2008, 160 blz., 15,90 euro, ISBN 978 90 259 5928 9.**

## JOODSE WET IN DE PRAKTIJK

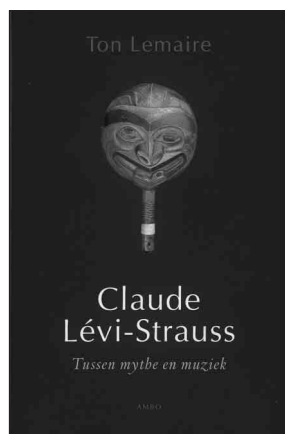
**P**AS NA de Tweede Wereldoorlog groeide onder christenen de belangstelling voor het levende jodendom. De afgelopen tientallen jaren verschenen weliswaar opmerkelijke boeken voor buitenstaanders over het actuele, joodse leven en cultuur, maar een grondige, ook spirituele uitleg van het geheel van het joodse religieuze leven is en blijft niet makkelijk te vinden.

Rabbin Simon de Vries schreef in 1927 voor een Nederlandse krant een toegankelijke maar ook bijzonder diepzinnige inleiding op de joodse rituelen en symbolen. De bundeling van deze artikelen groeide uit tot het Nederlandstalig standaardwerk voor de kennis van het dagelijks joodse leven. Een herwerking uit 1968 (door de zoon van de rabbijn) wordt sindsdien steeds weer herdrukt. De nieuwste editie is van de Arbeiderspers.

Allereerst behandelt *Joodse riten en symbolen* de synagoge, het gebouw en de eredienst. Maar het accent ligt op het dagelijkse leven. Rabbijn De Vries vertelt over alle details en duidt ze ook spiritueel. Over de betekenis van het kokertje dat aan een joodse huisdeur hangt, maar ook over de bereiding van de maaltijden, de feestdagen en de boetedijf.

Een tweede deel behandelt de levensloop (geboorte, huwelijk, ziekte en dood) en de bijbehorende rituele praktijken. We leren hoe sterk het jodendom gericht is op heiliging van het dagelijkse leven en dat tot in alle details. Dat levert een meer positief beeld op van deze wetspraktijken, dan wat vaak in christelijke prediking over de joodse Wet wordt gezegd. De Vries wijst er ook op hoe belangrijk het gezinsleven is in de joodse religie en hoe wezenlijk de rol van de moeder. Rabbijn De Vries kwam in 1944 om in het concentratiekamp Bergen-Belsen. (EDS)

**Rabbin S. Ph. De Vries, Joodse riten en symbolen, De Arbeiderspers, Amsterdam, 2008, 320 blz., 34,95 euro, ISBN 978 90 295 6631 5.**



## MYTHE EN MUZIEK

**N**OVEMBER laatst werd de Franse filosoof/antropoloog Claude Lévi-Strauss honderd. Zijn invloed is bijzonder groot, al wordt zijn werk weinig gelezen. De Franse president toog op de verjaardag naar het huis van de filosoof om zich met hem te onderhouden over de toekomst van onze samenleving.

Ton Lemaire, zelf een verdienstelijk filosoof die in de jaren 1970 een origineel werkstuk afleverde met zijn *Filosofie van het landschap*, levert hier een leesbare inleiding op het werk van Lévi-Strauss. Vooral diens studie van mythologieën, maar ook zijn liefde voor de muziek, krijgt een belangrijke plaats in deze inleiding. Culturen hebben hun eigen logica, zo lezen we. Daarmee relativeerde de filosoof het westerse vooruitgangdenken. (EDS)

**Ton Lemaire, Claude Lévi-Strauss. Tussen mythe en muziek, Ambo, Amsterdam, 2008, 184 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 263 2168 9.**